

274

Erhvervsministeriet. København, den 2. juni 2021.

- a. Erhvervsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der etableres hjemmel til, at erhvervsministeren kan udstede en garanti til EKF Danmarks Eksportkredit på op til 7,8 mia. kr. til genforsikring af garantistillelsen fra EKF Danmarks Eksportkredit for danske eksportørers salg af patruljeskibe til Ukraine ved optagelse af ny tekstanmærkning under § 08.33.16. EKF Danmarks Eksportkredit.

b. *Baggrund*

En række danske virksomheder står klar til at byde på levering af patruljeskibe til den ukrainske flåde, kystvagt og søredningstjeneste. Foruden patruljering vil skibene have opgaver vedr. farvands- overvågning, olieforureningsbekæmpelse, bugsering, brandbekæmpelse og isbrydning.

Der er væsentlige forsvars- og sikkerhedspolitiske såvel som kommercielle hensyn i at sikre, at de danske leverandører har mulighed for at byde på og vinde ordren.

Ukraine er en tæt samarbejdspartner, som Danmark aktivt støtter i forsvars- og sikkerhedspolitikken. Samarbejdet med Ukraine tager udgangspunkt i tanken om, at Danmarks sikkerhed styrkes, når Ukraine er i stand til at håndhæve egen suverænitæt. Patruljeskibene vil bidrage til at styrke Ukraines kontrol med eget territorium og farvand.

Hvis ordren går til de danske leverandører, vil det bidrage til at opretholde danske nationale forsvarsindustrielle kompetencer på strategiske områder. Kompetencerne er bl.a. nødvendige på baggrund af det skærpede trusselsbillede, og de kan styrke relationen til Danmarks allierede og partnere.

For Danmark er det særligt vigtigt, at danske virksomheder vinder eksportordrer, som understøtter industrien. Eksport udgør ca. 80 pct. af den danske forsvarsindustri samlede omsætning. Den danske forsvarsindustri kan således ikke opretholde den nødvendige forsvarsindustrielle base ved nationale anskaffelser alene. For at kunne bibeholde en dansk forsvarsindustri, som kan understøtte de danske forsynings- og materielbehov, er det essentielt, at virksomhederne understøttes inden for gældende rammevilkår. Dette gælder i særlig grad inden for områder af særlig kritisk karakter, såsom det maritime område, herunder kommando og kontrolsystemer.

Det forventes, at ordren samlet set vil skabe danske eksportordrer for mere end 3 mia. kr., såfremt de danske eksportører vinder ordren og bliver totalleverandører, mens den resterende del af ordren

forventes at gå til udenlandske leverandører. Det forventes således, at ordrer på en række underleverancer vil gå til danske underleverandører, der leverer teknologi og dele til skibene. Baseret på tidligere erfaringer forventes underleverancerne at gå til danske virksomheder jævnt fordelt over hele landet. Samtidig vil en dansk totalleverance kunne bane vejen for, at de danske totalleverandører kan vinde yderligere ordrer på andre markeder og dermed understøtte fremtidige eksportordrer – også for danske underleverandører.

I konkurrence med andre mulige udenlandske leverandører skal de danske leverandører kunne tilbyde den ukrainske stat en finansieringsløsning, hvis de skal komme i betragtning som leverandører. Det vurderes at kræve eksportkreditgarantier fra EKF Danmarks Eksportkredit (EKF) inden for en ramme på omkring 7,8 mia. kr. baseret på de seneste oplysninger.

EKF har imidlertid oplyst, at projektet vil medføre en stor kapitalbelastning i EKF, der som selvstændig offentlig virksomhed (SOV) er forpligtet til at styre sine risici således, at egenkapitalen udgør et forsvarligt grundlag for virksomhedens forpligtelser og aktiviteter. Det indebærer bl.a., at EKF i øjeblikket har et transaktionsloft på 250 mio. kr. på sager i Ukraine.

På den baggrund er EKF med sin nuværende kapitalisering ikke i stand til at imødekomme ønsket om at garantere for projektet. Regeringen lægger derfor op til, at staten genforsikrer EKFs garantistillelse for projektet via en statsgaranti, hvorved EKF får mulighed for at finansiere ordren.

Model for garantistillelsen

Indsatsen foreslås understøttet gennem en statslig garanti, hvor det i praksis vil være EKF som administrator, der stiller eksportkreditgarantierne, hvorefter staten overtager den økonomiske eksponering fra EKF gennem en fuldstændig genforsikring af garantistillelsen. Dermed vil eksportkreditgarantien ikke trække på EKFs eksisterende kapacitet.

Med denne model modtager staten garantipræmierne, der betales for eksportkreditgarantierne (fraregnet administrationsomkostninger i EKF, jf. nedenfor) mens staten også hæfter, hvis betalingen forsinkes eller udebliver. Statens eksponering afsluttes automatisk, når statsgarantien er udløbet, og alle præmieindtægterne er opkrævet.

De nærmere vilkår for statens genforsikring skal imidlertid fastsættes ved aftale om genforsikring mellem EKF og erhvervsministeren. I tilfælde af, at EKF modtager et krav i henhold til de eksportkreditgarantier, som EKF har udstedt, vil staten skulle udbetale en garantisum i henhold til de vilkår, som fremgår af den indgåede aftale om genforsikring mellem EKF og erhvervsministeren.

På linje med normal praksis vil EKF forsøge at genforsikre en del af eksponeringen for garantistillelsen til andre landes eksportkreditagenturer og derved nedbringe eksponeringen og risikoen for den danske stat. EKF vurderer, at der kan være mulighed for at genforsikre op til 40 pct. af deres garantistillelse. EKF kan på nuværende tidspunkt ikke afklare interessen for genforsikring, da de andre eksportkreditagenturer muligvis også bistår deres lands virksomheder i deres forsøg på at vinde ordren. En eventuel genforsikring vil dermed først kunne drøftes, hvis de danske virksomheder vinder ordren. Såfremt EKF indgår aftale om genforsikring med andre aktører, vil statens genforsikringsandel blive reduceret tilsvarende.

Hvis EKF opnår genforsikring fra andre landes eksportkreditagenturer, vil der i disse forhandlinger blive fastsat en administrationsprocent, som EKF tager som betaling for at varetage administrationen af eksportkreditgarantierne. Den danske stat vil skulle matche denne administrationsprocent, der efter normal praksis på det private genforsikringsmarked for eksportkreditgarantier vil sættes som en andel af de samlede garantipræmier. Ifølge EKF forventes administrationsprocenten ikke at overstige 15 pct. af garantipræmierne.

Hvis ikke EKF opnår genforsikring, fastsættes EKF's administrationsomkostninger til 14 pct. af garantipræmierne, hvilket svarer til EKF's gennemsnitlige administrationsomkostninger i de seneste fem år.

Eksportkreditgarantiernes løbetid og nedskrivningsprofil er endnu ikke endeligt fastsat, og der kan forekomme ændringer i løbet af forhandlingerne. Ud fra EKF's nuværende oplysninger forventes der en samlet løbetid på 15 år.

EKF forventer at skulle stilles tre garantier, der samles set forventes, at kunne holdes inden for en garantiramme på 7,8 mia. kr. Alle tre garantier vurderes at være nødvendige, hvis ordren skal gå til de danske eksportører: 1) en køberkreditgaranti på 100 pct. for den ukrainske stat, som tillader dem at låne billigere, 2) en kontraktgaranti på 90 pct. til eksportørerne mod manglende betaling fra den ukrainske stat og 3) en bondgaranti på 90 pct. for hvert skib, der skal dække eksportørernes risiko mod uberettigede krav, hvis de har opfyldt deres forpligtelser. Køberkreditgarantien forventes alene at udgøre ca. 6,3 mia. kr.

Statens genforsikring af EKF's garantistillelse er betinget af, at de danske leverandører vinder ordren, og at EKF stiller de nødvendige eksportkreditgarantier for ordren.

Det samlede garantibeløb for EKF's garantistillelse, som skønnes til 7,8 mia. kr., er endnu ikke fastlagt og kan blive justeret i forbindelse med forhandlingerne med det ukrainske finansministerium. Såfremt det lykkes EKF at genforsikre en del af garantibeløbet til andre landes eksportkreditagenturer, vil garantibeløbet, som den danske stat skal genforsikre via statsgarantien, blive reduceret tilsvarende.

Hvis forhandlingerne giver anledning til justeringer i ovenstående, vil FiU blive forelagt et revideret aktstykke.

Erhvervsministeriet og EKF oplyser, at EKF's garantistillelse er langfristede eksportkreditgarantier, som reguleres gennem OECDs retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter (OECD Arrangementet), som finder anvendelse i EU, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011 af 16. november 2011. Så længe medlemsstaterne overholder disse regler er praksis, at Kommissionen ikke efterspørger en anmeldelse af deres respektive eksportkreditordninger med henblik på statsstøtte.

Finansiering

EKF har foretaget en forretningsmæssig vurdering af garantistillelsen og har bekræftet, at deres garantistillelse forventes at medføre et positivt afkast.

Det er således vurderingen, at garantipræmierne fra eksportkreditgarantiene (fraregnet udgifter til administration i EKF) kan finansiere afdækningen af den statsfinansielle risiko ved statsgarantien. Statsgarantien indebærer dermed ikke et statsligt finansieringsbehov. Risikovurderingen skal bl.a. ses i lyset af, at det ukrainske finansministerium er debitor i forretningen.

Såfremt de danske leverandører vinder ordren og EKF garanterer ordren, skal der derfor tilvejebringes bevillingsmæssig hjemmel på finansloven, så indtægterne fra garantipræmierne kan indbudgettes på § 37 til afdækning af de statsfinansielle risici ved statsgarantien.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget nu med henblik på, at EKF kan give tilsagn om at garantere ordren, såfremt ordren vindes af danske leverandører.

EKF har oplyst, at de skal give et endeligt tilsagn om finansiering af projektet senest den 30. juni 2021. For at EKF kan yde tilsagn, er det et krav, at Finansudvalget har tiltrådt et aktstykke, der godkender statsgarantien. Hvis statsgarantien ikke er godkendt af Finansudvalget inden 30. juni 2021

vil EKF ikke kunne garantere ordren, hvorfor det må forventes, at de danske eksportører – uden en konkurrencedygtig finansieringsløsning – ikke kan komme i betragtning som totalleverandører.

- e. Under henvisning til ovenstående anmodes der således om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2021 optages følgende tekstanmærkning under § 8. Erhvervsministeriet:

Materielle bestemmelser:

"Nr. 167 ad 08.33.16.

Erhvervsministeren bemyndiges til at stille en garanti på op til 7,8 mia. kr. for EKF Danmarks Eksportkredits garantistillelse vedrørende en finansieringsløsning i forbindelse med danske eksportørers salg af patruljeskibe til Ukraine.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 2. juni 2021

SIMON KOLLERUP

/ Johnny Emlington Darling

Til Finansudvalget.